

**Gemeente
Rotterdam**

Stadsontwikkeling
Handhaving, Buitenruimte, Mobiliteit
Mr. Drs. V.P.G. Karremans

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Miranda Nauta
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 23bb006877
Ons kenmerk: M2310-2912 - 24bo002961

Onderwerp: Tiny Forests

Datum: B&W 19 maart 2024

Aan de gemeenteraad

Beste raadsleden,

Op 12 oktober 2023 is de motie 'tiny forests' aangenomen (23bb006877). Hierin verzoekt u het college om locaties te zoeken voor de aanleg van Tiny Forests, de uitkomst van deze exercitie te delen met de gemeenteraad en tevens een voorstel te doen voor aanleg van één of meer Tiny Forests.

In deze brief beantwoorden wij deze verzoeken.

Wat is een Tiny Forest?

Een Tiny Forest is een dichtbegroeid, inheems bosje ter grootte van een tennisbaan, minimaal 200m².

Tiny Forest is een concept dat bedacht is door de Indiase ingenieur Shubhendu Sharma (CEO Afforestt). Hij baseerde zich weer op de bosbouwmethode van de Japanse bomenexpert Akira Miyawaki. Dr. Miyawaki ontwikkelde in de jaren '70 een methode om natuurlijke, inheemse bossen te herstellen. Shubhendu Sharma raakte geïnspireerd door Miyawaki's aanpak en vertaalde deze werkwijze naar een stadsomgeving.

Al vanaf de aanplant van het eerste Tiny Forest in Nederland zijn de minibosjes mateloos populair. In heel Nederland en ook over de grens kwamen allerlei 'Tiny Forest'-initiatieven op. Sommige van deze initiatieven weken wel erg veel af van het gedachtengoed van Sharma en Miyawaki. In overleg besloten IVN Natuureducatie -en Sharma om van Tiny Forest een beschermde term te maken. (IVN Natuureducatie is een landelijke stichting die zich inzet om jong en oud te laten ervaren hoe leuk, leerzaam, gezond natuur is). Op deze manier zorgt IVN ervoor dat bosjes die de naam Tiny Forest dragen, aansluiten bij het gedachtengoed van Sharma en Miyawaki en bovendien een sociale aanpak voor buurt en school hebben.

Dit bosje is niet alleen bedoeld voor vlinders, vogels, bijen en kleine zoogdieren, maar ook voor mensen. Het Tiny Forest is bedoeld als buitenlokaal waar schoolkinderen kunnen leren over de Nederlandse natuur en waar buurtbewoners elkaar ontmoeten.

In 2015 werd het eerste Tiny Forest in Zaandam aangelegd, en sinds die tijd zijn er meer dan 90 Tiny Forests aangelegd in 27 gemeenten.

Wat zijn de eisen en randvoorwaarden bij een Tiny Forest?

Een Tiny Forest is niet alleen een kwestie van een bosje aanleggen op ruimte die beschikbaar is. Het hele concept is vooral gericht op educatie en ervaring van de natuur door kinderen en buurtbewoners.

Uit overleg met IVN blijken de volgende zaken van belang:

- Er moet een school zijn die enthousiast is om een Tiny Forest te hebben. Deze school gebruikt het Tiny Forest voor lessen op locatie en helpt bij het onderhoud (en zijn ook formele partner in het beheer);
- Een schoolplein is bijna altijd te klein om ook nog een Tiny Forest op te kunnen aanleggen. Daarom wordt gezocht naar een locatie op openbaar gebied die dicht in de buurt van de school ligt (op zo'n 300 meter afstand maximaal);
- De aanleg van een Tiny Forest is het beste op een locatie die al bestaat uit gras of andere beplanting. Op die manier kost het geschikt maken van de bodem voor de beplanting met het Tiny Forest veel minder, dan wanneer er tegels verwijderd moeten worden en een onderliggend zandbed moet worden afgegraven;
- Een Tiny Forest is vooral een educatief middel dat kan bijdragen aan het verbeteren van de biodiversiteit en kan helpen tegen hittestress. Er komt een hekje omheen, en er worden looppadjes aangelegd. Zeker in het begin moet de beplanting kans krijgen om te groeien. Het is geen locatie waar kinderen kunnen spelen en bewegen zoals op een groenblauw schoolplein, een Tiny Forest heeft een andere functie;
- De kosten voor de aanleg, de begeleiding en het educatieprogramma zijn allen ongeveer even hoog. Het succes hangt natuurlijk samen met een goed (educatief) gebruik en beheer van het Tiny Forest. IVN is de partij die dit alles kan regelen;
- Bij de provincie is op dit moment nog subsidie beschikbaar (verkrijgbaar via IVN) voor de aanleg van enkele Tiny Forests.

Aanpak voor Rotterdam

In 2018 en 2019 heeft raadslid R.T.J. van der Velden (Partij voor de Dieren) raadsvragen gesteld over Tiny Forests in Rotterdam (18bb4369 en vervolgvragen 19bb16916). Wij waren eerst geen voorstander: de bewerking van de ondergrond en de dichte beplanting van het terrein pasten niet goed bij het gemeentelijke beheer en de maatregelen die de gemeente uitvoert.

Nu meerdere Tiny Forests zijn gerealiseerd, blijkt dat het compleet afgraven van de ondergrond niet nodig is. Het gaat met name om bodemverbetering voor de beplanting te realiseren, iets waar de gemeente ook voorstander van is. En dit kan vaak zonder ingrijpend afgraven.

Veel hangt af van de locatie die gekozen wordt en of deze al groen ingericht is. voor een groene locatie, kan met beperkt grondwerk een Tiny Forest gerealiseerd worden.

Gezien de positieve resultaten van de afgelopen jaren in andere steden en de bijdrage die een Tiny Forest kan leveren aan natuureducatie, vermindering van hittestress en bevordering van de biodiversiteit, zijn wij als college inmiddels positief over de komst van Tiny Forests in Rotterdam. Zoals uit bovenstaande blijkt, is draagvlak en enthousiasme van een school voor de aanleg van een Tiny Forest wel een voorwaarde.

Daarom is het belangrijk om scholen te vinden die graag een Tiny Forest zouden willen hebben in hun directe schoolomgeving en die ook zelf een idee hebben over de mogelijke locatie van zo'n Tiny Forest. Ook moet deze school zelf partner in het beheer willen zijn.

Wij zijn bereid bij scholen hiervoor een oproep te doen, en ze in contact te brengen met IVN. IVN kan vervolgens de school helpen om te bepalen of een Tiny Forest haalbaar is en in overleg met de gemeente beoordelen of de gekozen locatie geschikt is, waarna de realisatie kan volgen. De kosten van een Tiny Forest zijn ongeveer € 25.000-30.000 euro, afhankelijk van de locatie. Hierin zijn ook het begeleidings- en educatietraject meegenomen.

Indien de Tiny Forests in openbare ruimte gerealiseerd worden, is het wenselijk om de Rotterdamse aanpak en aanleg na te streven. De aanleg en het beheer en onderhoud van Tiny Forests vraagt een andere aanpak dan de werkwijze die de gemeente Rotterdam hanteert. Om ervoor te kunnen zorgen dat dit concept op langere termijn geborgd kan worden, zal moeten worden onderzocht in hoeverre het concept van IVN passend gemaakt kan worden aan de Rotterdamse uitgangspunten voor beheer en onderhoud.

Overigens is IVN al in gesprek met een basisschool in Hoogvliet, die onderzoekt of zij een Tiny Forest op hun ruime schoolplein kunnen realiseren.

Bij de jaarlijkse terugkoppeling over de stand van zaken van de groenagenda, zullen we u ook op de hoogte houden over de voortgang van de Tiny Forests in Rotterdam.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, en verzoeken u de motie 23bb006877 hiermee als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

J.H. Meijer, L.S.

De burgemeester,

A. Aboutaleb